

سنسن پو خنگن



بهره روز
حسین بور

سن یوخکن

بهروز حسین پور

سرشناسه: حسین پور، بهروز، ۱۳۷۶-

عنوان و نام پدیدآور: سن یوخکن بهروز حسین پور.

مشخصات نشر: تبریز: نباتی، ۱۳۸۸.

مشخصات ظاهری: ۷۲ ص.

شابک: ۱۰۰۰ ریال: ۹۷۸-۶۰۰-۹۱۰۳۶-۱-۴

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

موضوع: شعر ترکی - ایران - قرن ۱۴

رده بندی کنگره: PL۳۱۴/۵۰۲۴۷ م. ۹۱۳۸۸

رده بندی دیوبی: ۸۹۴/۳۶۱۱

شماره کتابشناسی ملی: ۱۷۲۲۷۵۳



سن یوخکن

بهروز حسین پور

بدیعی - تئاریخی تصحیح چی: م. افل قیزی

اون سؤز: دوکتور علی داشقین

جیلدین رسما می: م. افل قیزی

جیبی/۷۷ ص. نباتی نشریاتی/تبریز/۱۳۸۸

بیرینچی چاپ

ذیر: ۱۰۰ تومان

شابک: ۱-۴-۹۱۰۳۶-۹۰۰-۶۰۰-۹۷۸ ISBN: 978-600-91036-1-4

مرکز فروش: تبریز- مایین سه راه طالقانی و تربیت - مجتمع تجاری استاد شهریار

زیرزمین - پلاک ۴۷ - تلفن: ۵۵۴۸۴۱۷

شعیر و شاعیر - اون سؤز يئرینه

بىلىرسىنىز نئجه دىر، آدام يا شعير دئىير شاعير اولسون، يا
 دا شاعير اولور شعير دئسىن. بىرىنجىسى خىال، اىكىنجىسى
 ايسە گولونج كىمى گلىر آداما. آخى آدام شعير دئمزسە، نئجه
 شاعير اولاپىلر؟ يا دا شاعير اولمازسا، نئجه شعير دئىه بىلر؟
 گۈرە سن بىر باغچى باغچا سالدىرىپ گول أكمە لى دىر
 يوخسا گول آلېب باغچا آختارمالى؟ گۈرە سن اوخويوب، يازىپ
 ساوادلى اولمالىيىق يوخسا ساوادلى اولاندان سونرا اوخومالمالىيىق
 بىز زاوللى انسانلار؟ بو سورولارين سايىسى اونجا چوخدور كى،
 جاواب آختارانى بىزدىرىپ اىشدىن سالار. ائلە گۈتۈرون همین
 شعير مجموعه سىنى و همین گنج بىھروزو. گۈرە سن بورادا
 دوزولن دوزوك و سطيرلرى شاعيرلىك هوسى بىر اىپه- ساپا
 دوزموشدور يوخسا شعير يانغىلىقى ايلە؟
 دوشونمه سى نه چتىن، نه بوروشوق دور بى ساده آما اىكى
 يئنلۇ يولون. بو آدام شاعير دئىيل، شعير وورغونودور ايندىلىك

دئسک، اوز گۇروش و دوشونجه مىزى ده پايلاشمىش اولارىق اوخوجو ايله. شاعير اولسايدى، داحا شعير سؤيلمك زوروندا قالمازدى و شاعيرلىبىي ايله گىچىنib گىئدردى. بو آرادا هركس بىلىر كى، بونون ترسينى ده دئينلر چوخ اولموشدور همين اوچسوز - بوجاقسىز دونيادا. بئله كى، آدام آناند شاعير اولاراق دوغولمالى دير. بونو اينانىب اىچيمىزه حوبىدوررورساق، او زامان حانكى و نه تىپلى شعيرلىرين شاعيرى دوغولموشدور بو آدام؟ سوروسو دا اورتايا چىخابىلر. شاعير اولوب - اولمادىغىنى بئله بىلمە ين آما اوز اىچىنى قىديقلابيان، گۈئلنونون قابىغىنى سويان، گۈزلرىنىن پرده و قاراسىندا گۇرۇنتولە نن سۈزلىرى و تصويرلىرى اىپ اوجو يا دا باشلانغىچ نۇققە سى كىمى توتوب گىئدن بىرى كىم او لا بىلر؟! شاعيرىمى، شعير وورغۇنومۇ؟

آرا- سира اوز باشينا مينقىيلانىب حالدان - حالا دوشنلىرين اىچرىسىنندىمى شاعير چىخىر يوخسا شاعيرلىك ائدىب سۈزلىر و جومله لر ايله ظارافات ائدىنلىرين دستە سىنندن شعير مەحصۇلو يايىلىر ذوقق و معرفت دونياسىنinin اۇرتولۇ بازارىننا؟! گۈره سن انسان اوغلۇ اۇلرکن آزاد اولور يوخسا دوغولاركى؟ دوغولدوغو زامان قارانلىق، دارىشلىق، قربىلىك و يالنىزلىق اۇلکە سىنندن باش آلېب دا ايشيق و گئنىش بىر موحىطە بويوروب گلن آدام،

اولونجه، درد دولو و زينجир يوكلو بير يولون سونوندا دايانيير و قورتولور همين يولون يولجولوغوندان. قورتولوش حانكيسى دير و سعادت وئريجى وارلىق حارادان - حارايا قدردير؟

قوشقوسوز كى، سؤزلر و اولو كالاملار دا بئله دير. شاعيرلر و يازارلارين آلينده اوينجاق اولدوقلارى زامان يارانيلار يوخسا شعير سئورلرين ديلينده ياشاناركىن گۆزلىك مكتبى نين دورو و زولال سويوندان گىچىپ، آنلاق آغاچلارى و دوشونجه چىچك حابىلە گوللىرىنى اۆز سەحر شەحلرىنە يويندورورلار؟ دئمك، هر بير سؤز و كالام ياشاناركىن، دوشونولركن، چىيىنلە آلينىب داشىناركىن اۆز وارلىغىنى ايشبات ائدىر بوراداکى شعيرلر و شعير كىمى لى دە، بير شاعيرى شعيره دئىيل، بير شعير وورغۇنۇن شاعيرلىييه دوغرو گۈئۈرمىكده دير بىز جە.

اونا، شعير سؤزجوكلرى منى آل، داشى، گۈئۈر، چك، اوزاق بير يئرلره آپار! سؤيلە يېرلر. او دا اوشاق عاغلىينى همين شيرين و چكىجي عشقە بوزاخىر و آغريماز باشينا ساققىز سالىب دا شعير دئمه يە قورشانىز. كيم بىلىر، بلکە دە شاعير اولاچاق؟!

يولجو

من يولجو دئييلم
 يول باشيندا هر گلنە بويون بورام
 آليمى آچاما!
 نه ٥٥

اوزاق دوغودا دېرم سونوجو عايىلە سىنى ايتىرمىش
 بىر اوشاغام
 تئلئويزىوندان اىزلە يىنجه آجىياسان، يازىغىن گلە!
 من، همن- همن باش اوجوندا
 يعنى قارا باغدا، قارا داغدا
 يعنى دامالارىنин قانىندا
 گۆزلىرىنин گۆم- گۆى دنىزىنده باتماق اوزرە بىرىيم!
 آل آچمىشام گۆى اوزونه
 كىمسە سىزم...
 باشارىرسان توت آليمى!

یوخسا، تانرى بىلر، من بىلرم...

اونوت منى!

دوشون، دوشون، يور اۋۇنۇ!

توت زامانىن قوللاريندان

باشىنى سال اۋۇنۇ

اونوت گئىيدىكى هر نه يى

اونوت منى!...

گوجلوسوندور، باشارىرسان

ياشايىب يئنيدىن سئوھ بىلرسن

گولە بىلرسن

مۇتلۇقلار سارارلار، سارارلار سنى

اونودارسان گئىيدىكى گونلرى

اونوت منى!...

ايىدى سىنيلە گؤيرير

يئنى بىر يووا
 سەنینلە باشلايىب بىرى ياشام يولونا
 توت آلىندىن، باس باغرينا
 آسىرگەمە سەن سئوگىنى
 اونوت گىرىدىكى هە كىمسە يى
 ...اونوت منى!
 ...اونوت منى!



اۆزگە بىرى

وئرمىسن آل - آله اۆزگە بىرىيىلە
 قانلى خاطىرە لرى سوروپورسەن
 باشىمدا گزمىشدىن دومان تك هرآن
 آما گىئتىدېكجە چوروپورسەن
 سانما كى، آنيلار سىندىن آيرىلاپىلەر
 پاسلى زىنجىر كىمىمى آياقلاريندا
 ايشلە دىيىن سوچون اوەدولدور بو
 پاخلا - پاخلا آياقلاريندا جىنگىلىدە يېرلىر
 گىئىرسەن، آما يولسوز، كۈلگە سىز

ساده جه آلينده باشقا بير آل وار
بيراخ دا

سورونوب گلیم سس سیز - سميرسيز
اینان، وارليغيم سندن باش توتوب ياشايير
گئتدین بو يولو سونوندا
گئتدین بير آخشم
اولدوزلار گؤيون ساجيندا قورولاركن
کيمى نين اولدوزو يانىب دا سؤندو
کيمى نينكى سه، گؤز ياشى تك آخيب سوروندو
اونلار دا سنين کيمى قارا بوروندو
گئجه نين سس سيزلىيى دولدو ايچيمه
دوشلر گؤزلريمده بؤيوک ازدها
بو گون ده قوربانلىق ائتديك سنى بير داحا
يارينكى قوربانلىق چىخسىن اورتاييا ...

گونلرييم بؤيله جه اوتبوب گئديرلر
كورخoram نه واختسا زامان گله جك
دوشلرده ياتان او بويوك ازدها
منى ده آنيلارلا او دوب گئده جك

ناغيللار آلمايلا سونا ائرسه ده
 بو كز، گؤيلردن گۆز ياشى دوشدو
 اوچ گۆز ياشى، اوچو ده ئينىنى سنين تك
 اوچو ده سئوگيمىزه آن بئيوك ائدول
 اوچو ده
 آل سنين اولسون!...

باخ...

سن يوخكن
 باخ، نه لر اولدو؟!
 ساراسىز چايilarيم ايچىمى اويدو
 گۆزلىrim حسرتىنه ائله جه دويدو
 يابانىن گۈنلۈندە ياغىش كىمى لاب
 سن يوخكن!

بوينوم بوکوك، ايچىم سۈكۈكدو

قوللاريم بويونما كؤهنه بير كوركدو
 اوزومده ايتمىشدىم، اوزومده، باش تاپا!
 بويون بوکوك بنؤوشە لر مىثالى
 ساپ-ساپ
 سن يوخكن

باخ، نه لر اولدو؟!
 سارماشىق خويلو كابوسلارىم دا
 سارىلدى گئودە مە، ايتدىم بير آندا
 بوروندوم كابوسا، بوروندوم، گە ل تاپا!
 ائلولر آغلارا بورونن كىمى
 بوروندوم آغلارا، بوروندوم
 سين آغلارا بوروندويون كىمى
 ايندى گئنلۇمو نه سىندىر
 نه چاپ
 سن يوخكن...



تانيياما مادين

سن کى، بو اؤكسوزو تانيياما مادين!
 بوندان سونرا گره يېم يوخ
 نه سئوگينه، نه سنه!
 گۈزلىيمدن آخىب- آخىب سئلە دئندوم

بو گئجه

داماجى - داماجى اوچدوم دا من

آغ قانادلى آت ايله

من، توپراق تك اوژ جانىمدان آيرىلدىم

سن كى، بو اوکسوزو تانىيامادىن!

تورآتان تك تور توخودون گئجه مە

گۈزلىرىمده اولدوزلارى هېچ دئمه!

تو تاجاقدىن، تو تدونسا دا سئوينمە!

من، توپراق تك اوژ جانىمدان آيرىلدىم

گىلدىن

آما سوسقۇن - سوسقۇن گىئدىرسن

بو قويلاقدا كيم او يوموش، بىلىرسن؟!

اۇنمى يوخ

يا آغلاسان، يا گولسىن

سن كى، بو اوکسوزو تانىيامادىن!

تاشلار تانىيدى

سن هېچ آنىيامادىن!

دؤن دە، بىر باخ منه

دا حا سورما منه، سورما كىمسىن؟!

من، مزارلارдан بيرىييم
و سنه بير سؤز دئمه لييم:
من، توپراق تك بو جانىمدان آيرىلدىم
آيرىلدىم...



سوس!

سوس!
بوندان چوخ دانيشما داحا!
نيفترت اوجوز، سئوگى باحا

منيم ديليم ياساق سنه
سوس!

هر شئي ياساق گؤزلوييده
سن، ساريشين ساچلارين و ياشيل گؤزلرين
تام بير آديم آراميز وار
عئينى گئجه - گوندوز كيمى
تام بير آنليق آراميز وار
عئينى، عئينى كىپرىيكلرين
بوخ اولمازسا!!

چك گونشينى گونلىيمدن
چك گؤزلرينى اوستومدىن
قدريم قارانلىغا بىچىلىميش ذاتن
سن منه ياساقسان
آنلايير ميسان، ياساق!

سئوگى، كلىچە تك باغلانىلماز كى
بيز آل - آله، بيز قول - قولا

يوخ، اولماز
 بو توبراق ياد
 هر شئى ياساق
 جييرلريم سؤزلره دام
 سؤزلرسه گنجه جيك آدام
 سنه سؤيلنمه يى دوشونورلر
 آما نه يازيق
 سن گؤزل قىز، من بير اوغلان
 يوخ، اولماز، سن منه ياساقسان...

سوس!
 دينمه، دانيشما ساقين!
 آنسيزين بو شعيردن سنى سئويرم
 دئيه، آلينى اوزالتما
 دويار سوچونو بيردن، دويار تانرييلار
 خالجا تك توخونان بو شعيريمىزدن
 سؤكوب سنى ده من تك
 قوبارلار
 سوس، دينمه ساقين!

سن منه ياساقسان

سن منه ياساق...



ایلک گئروش

حله ایلک گئروشده

حله ایلک گئروشده به ييم...

ساغناق ياغمورلار کىمى ياغدىن اىچىمە

من

بىر داملا سو حىرىتىندىكىن

سن سئل قوپىدون بئىنىيىمە

آخدىن گۈنلۈمە

بوغازىما چكىلىن بؤلوجو بىر چاي

داغىتىدى اىچىمى

گۈز ياشىم پاي - پاي...

بوغدو منى

سارانى، خانى بوغدو چاي...

آغلاڭ قويىدو توم دونيانى

باشىن ساغ اولسون به ييم!

باشىن ساغ اولسون!

گۈز مونجوغۇ

حئى سؤيلردىم
 اوزرىنه گۈز مونجوغۇ تاخا دئىه
 سن هر دئونه سىندە گولومسى ير
 باخاردىن گئىيە
 بىلمىرم نه اولدو، ايندى بس نىيە
 آليم آللارىنە چاتمايير گولوم
 سنسىزلىك قورخوسو بىتمە يير گولوم...

هر دئونه گۈروشدوڭ
 سن، من، آيلى بىر گئچە
 دئىيردىن بو گونلر گئتمىز كى هئچە!
 ايندى نه اولدو
 سؤيلە بس نئچە
 سن منى آيسىز قويىدون دا گولوم؟
 قارا بىر گئچە يە سالدىن دا گولوم...

ايندي آغلاسام دا اوتن گونلره
 بيليرم، هئچ بير شئي دؤنمز گثيريه
 اوز توتوب سنه دئديبييم سؤزلري
 ايندي دئيرم آيسيز گئجه يه
 حاردارسان
 تكجه يم، تكجه يم گولوم
 سنسيز ائله بيلكى
 اوزووه اوزگه يم، اوزگه يم گولوم.

آهيم مني نئجه يانديردى بيلسن
 يئتر آرتىق
 دئيرم قاييتسان، دؤنسن!
 ايچيمين قارانلىق، آيسيز يئريندن
 آسirلار منى، گلسن ده، گئرسن!
 حاردارسان
 داردايام، داردايام گولوم!
 حاردارسان؟!



کیم دویاچاق؟!

کیم دویاچاق بیزی، کیم دویاچاق بس؟
 آغلاما سئوگیلیم، آغلاما، کس!
 بئله بیر گئجه دن او ممان گرکمز
 ایشیغا، گونشه ساتیب گئده جك.

دردینی پایلاشدیغین او دونیا کیمی
 سرخوش - سرخوش فیرلاناچاق، دؤنه جك
 و سونوندا
 اوز باشینا بیخیلاچاق، چؤنه جك
 آغلاما سئوگیلیم، آغلاما، کس!
 بیزیم سسیمیزه چیخاچاقمی سس؟!

یوواسیز قوشلاری کیم دوشوندو، کیم؟
 بیزی ده دوشونمه بی اواما بیریندن!
 دارتین قارانليغين قويوندا
 باخت اولدوزو تک
 عؤمرونو بئله جه ياشامان گرک
 آغلاما سئوگيليم، آغلاما دا، کس!
 سانماکى بیزی ده دوشونر بير کس!

باخ!

البت ده دووارلار
 توقون سسيميذه حاي وئره جكلر
 كريپيجلر، داشلار ديلله نه جكلر
 بلكه ده اونلار آغلايا بيلمه يه جكلر
 گؤز ياشلاري ميزى توم سيله جكلر
 آغلاما سئوگيليم، آغلاما دا، کس!
 آغلاما گؤز بيه ييم، آغلاما دا، کس!



پايمىز دؤيوشچولرى

كولك دالغاسىندا مىليونلار عسکر
 آخديلار عئمرومون ياشيل باغينا.
 عئمور آجاجىما توتولان كىشى
 گۈرمە دى ياپراقلار دؤيوشمە سىنى
 خىل تك تؤكولدوم آياقلارينا
 كوله يه سارىلىب دئندوم باشينا
 يالواردىم، ياخاردىم
 آما سونوندا

پايز دئيوشچولرى ده قىيدى جانىما
 ئومور باغ - باعچامدا پايز هاواسى
 دولانىر او قىزىن اوزون ساچينا
 آللرى قوينونا كىلىدىلى دوشموش
 بايقوشلار اۇتدورور عومور باغيينا
 باساراق آستاجا آياقلارىنى
 داغلارى، داشلارى تؤكۈر آرایا...

گونشه قارشى

قارانلىقلار دىز چۈكموشلاردى گونشه قارشى
 و سىغيرچىنلار گۈنۈل اوخشار سىسىلىيە
 اۇتۇرلاردى سۈيودلارىن بوداغىندا.
 قارانلىقلار دا چۈكموشلاردى گونشه قارشى
 و قار - بوز باغلان يوللاردا
 سانكى گله جىكىن او يوللارдан
 منسە سنى دوشونە - دوشونە

آلیمدىکى قایالاردان
 فېرلا دىيردىم آغا جلارين ذىرۇھ سىنە
 و اۋۇز - اۋزومە سۈيلىھ نىردىم:
 منىم سئوگىم ندىر؟
 ساتىلىقىمى؟!...!

يوخ، يوخ، خىپير!
 منىم سئوگىم
 داغ ذىرۇھ سىنەدە آچان بىر قار چىچە يى
 اىسترسن دَر، قوخلا، سئوا
 اىستە مىسىن آياقلاما
 چك گئىت باخىمادان بئلە!
 منىم سئوگىم ندىر?
 بىر قار دنه سى
 اىسترسن بو قىش گونوندە
 گئىين قىرمىزى آلدىيۆن لرىنلە قار مانتۇنونو
 گئى دە چىخ دىشارى
 آت اۋزونو كوچە لە
 قوى هر بىر قار دنه لرى كى دېير اوزونە

سئوينديرسين سنى، سئوينديرسين گۈزلىنى

ايسته مزسىنە هئچ چىخما
 قاپان دؤرد دووار آراسينا
 گۈمۈل اۋۇنە
 گىزلن، يالنىز سۈزۈنۈن آرخاسىندا گىزلن!
 ھم ده آيلارجاسينا
 ھم ده ايللرجه سىنه گىزلن!
 من نه ائده بىلرم كى سنىن اىچىن?
 يالنىز
 تانرىمدان سنى قوروماسىنى دىلە مكدىن باشقاد؟
 تانرىيم سنى قوروسون
 قاراگىلە!
 تانرىيم سنى قوروسون!...



قىرىلماق

قىرىلدى آللريميز
قىرىلدى بير آن
ائله قىرىلدى كى، اولمادى دويان

قيريلدى آللريمي
 سن اوتايدا قالدين، مَنسه بوتايدا
 قيريلدى اوشاقكن دوشلرده ياراتديغيميز
 او اولومسوز گوزگو
 قيريلدى، پارچالاندى، ايكييە بؤلوندو
 منى توتساقلاميش آلتىن قفسده
 سنى اوزگور گؤستردى ككلىكلر كيمى
 قيريلدى آللريمي
 قيريلدى بير آن
 سورگون دوشدو آنيلاريم
 سورگون دوشدو اوزلم لريم
 گؤز ياشلاريم كيمى
 سنى اونوتمام ايچين
 سنى ايچيمدن سؤكوب آتمام ايچين
 چاليشديم
 آما او لمادى، او لامادى.

سونوندا بورا دا دار گلدى منه
 يئنه دَه سيغينديم سنه

نه او لار سن ده آلينى او زالت آليمه
 آرامىزدا مين داغ، مين چاي او لورسا
 يئنه

نه او لار آلينى او زالت آليمه!

من قور خمام داغلار دان فرهاد كيمى
 سن ده قور خما سئللر دن، سودان
 گە ل بىز آيرىلىغا مئيدان او خوي باق
 گە ل پارچا لانميسىش آدىمىزى يېنىدىن قورا ق
 گە ل بىز بىر او لاق ائللر دىلىنى ده
 نه او لار آلينى او زالت آليمه!



قوجا

اوره بى مان قال، ساچلارى آغ آپ باق
 آللرى جادار - جاداردى قوجانىن
 دوغول مادان باشلاسا دا داواسى

بو داوانى قازاناجام، دئيردى
 او
 تبريزين او يان- بو يانينى چوخ دولاشدى
 سونوندا
 يول يورولدو
 او يوروغان دئييلدى
 سوچسوزلوغو سوج اولسا دا باشينا
 عؤمور سوردو، ايللر دولدو ياشينا
 سون دفعه كى،
 چيخاجاقدى يارغىيا
 ايکى آجاج آكيرلردى مئيدانا
 گون باتىمى...
 ايکى كىشى گتيردىلر آلانا
 آلى باغلى، دىلى داغلى
 واخت گلدى
 كندير دوشدو بويونا
 گونش باتدى
 ايکى كىشى بو دونيادان چوخ اوzac
 بو آخشامى راحات- راحات اوپىدو

بىرى حاکىم، دىيىرى قوجا
 آصلى بودور
 عئۇمور آدلى بىر زامان قورتاراجاق
 اىكى كىشى ھەنج قورتولان دېيىلدى...



بۇنجا دا

بونجا دا آجييا ڏيمز کي، ياشام
 هر گون گؤزلرينى يوللارا ديک
 حا ديک
 چاپيب ايچينى اوچورسون آخشام
 و سن
 هر گون باشلايىب يئنيدن ديک!

بونجا آجييلا
 درى- سوموک آرخاسيندا گيزله اوزونو
 سنه باخان دا گؤرسون اوزونو
 آما سن دالدادا ظلولوم- ظلولوم آغلا
 داغلا اوره يىنى، داغلا
 بير گؤز، ايکى گؤز
 دؤز آما دؤز!
 " اومود سوندا كسىلىر ".
 ياشام دويون
 زامانيnda چؤزولر
 و سن اوچو وئررسن
 يوردونون گئجه سيندە گؤيونه

يعنى سئوگيلينين گۆز بىه يىنه...



چکید

سوغوق بير گوز آخشامي
 بير جوت ككليك كيمى يورو ويوردولر
 آى ايشيفى، بير ده آخشام
 سېپيليرلەدى باشلارىندان
 هردن ده بير سرين كولك
 گزىشىبىن كوچە لرى
 سارىلىردى خزللەر
 قوپارىردى آغا جلا ردان
 دولاشىبان ساچلا رينا
 اووسە يېرىدى قىزىن ساچىن
 قىسقانىردى كولكلرى
 قىسقانىردى بىزىم اوغلان.

آديم - آديم سوزورلەرى
 اوغرۇن - اوغرۇن باخىشانلار

آنا- قوزو کیمی اونلار
 هم یان- یانا گئدیرلردى
 کولکلرین ریتمی ایله
 آغاچلار دا آل ساللاپىر
 اوئتور زامان، آخرى ساعات
 دئونور آى دا کولکلرده
 آما بىر شئى يئنه اوردا
 منىم کیمی باخار قالميش
 جادار- جادار دووارلارا
 لئىلک گىدن بىر چكىد دورور
 دورور دووارلاردا
 دووارلاردا.



گۈرۈش يېرى

دایانىب دورموشدومن گۈرۈش يېرىندە
 بويىنومۇ قىيىرمىش باخىردىم گؤىيە
 گۈرن، او منى سئویرمى؟!
 سورىدوم بىرىنە.

- سئویر، سئویر دئىيىب باخدى اوزومە
 گلە جىكسن ساندىم اونون سسىتىدىن
 دایانىب سورىدوم گۈرۈش يېرىندە
 ساغىيمدا باساماقلاردى
 سولدا قىجلە
 اۇنومدە بىر قورو آغاچ
 آرخام ترسىينە.

باساماقلار بير اينسان اوزله مينديدى

من ٥٥

نه يازيق، قجله يالانجىييمىش
ساعاتلار ايشله دى، آما گئرييە
ياشىما ياش آرتدى، دؤندوم اولويھ
آما سن گلمە دين كى!

قورودو، ساپ اولدو ياشى كسنە
او كسى، بو ياندى، كولو ساورىلدى
خزان يئلى أسدىرىدى گۈرۈش يئرىنە
سس سىزلىك اىچىننە بوغولدو هر يئر
بىر من قالدىم بىر ده باساماقلار
من اونلارا قالدىم، اونلارسا يولا
نه يازيق، او يولدان گلن اولمادى
من دؤزدوم
آما دؤزوموم دؤزمه دى اونا.

گۈزلىرىم آياغىمدا، آليم جئبىمده
باساماقلار آل ساللادى گئدن بيرىنە

سئوگى دنيزىنده قانادسيز قوش تك
 چيرپىندىم، چيرپىندىم بوغولور جاسينا
 چاغىردىم قورخودان تىترىك سس ايله
 سسىمىي اشىيتدى، باشا دوشمه دى
 من ده اوز دىلىمدىن باشقما بىر دىلده
 اونو چاغىرماغى باشارما يىنجا
 باتدىم سئوگىمېزىن لام دنيزىنده
 باتدىم دا
 قويلاتنىدەم ايکى گۈزۈن گىلە سىنده.



آنا

گلدينمى، گلدينمى آنا؟!
 عطرين دولموش اودايا
 توپراق، حيس، توستو
 دئييرديم داحا كوستو
 گلدينمى اوكسوزونون باش اوجونا؟
 سردىنمى آغ بيرچكلرينى بويونا
 سردىنمى آنا؟!

بىر ئۆمۈر عطرىنى دوروب اۋزله دىم
 گۈزلىرىمى يولا دىكدىم، گۈزله دىم
 درددن توڭىپ يئتىشدىم سونا
 نىيە گئچىكدىن، گئچىكدىن آنا؟

بىسى داھا، اىچىن- اىچىن آغلاما!
 اوره يىمى گۈز ياشىنلا داغلاما!
 حلە دە قوربانلىق، خىنالى قوزۇن
 حلە دە سىنىنم، ايتىرمۇ قورخما!
 گىلدىنسە
 نە دورورسان
 اۇلدۇر منى ياراتدىغىن تك
 اوخشا اىچىيمى، اوخشا
 اوغلۇم! دئىيب باس باغرىنا!
 قوى قىسقانسىن بىزى حامى
 قوى حسد ائتسىن بوتون قوشلار
 بىر ئۆمۈر يانىندا قالاجاغىما
 خوش گىلدىن، خوش گىلدىن آنا!



هەردن

گۆزلریم سنسیزلىك چكىرلر هەردن
 يابان اور تاسیندا قورو بير آغاچ
 قار غالار يوواسى باشينا بير تاج
 قورو موش قوللارین گؤيلره آچميش
 ايچىنده "آل آلما" حسرتى وارميش.

گۈزلىيم سىنىزلىك چكىرلر هردىن
 قوجالمىش بىر كىشى گلىر عاغلىما
 گولومسە بىر منه گون باتىمىندا
 آخىرلار گۈزلىيم، آخىرلار دن- دن
 گۈزلىيم سىنىزلىك چكىرلر هردىن.

قازىلىپ بىر داشا، قازىلىپ آديم
 آختارىپ تاپارسان آديم با آديم
 بو آد سنه اۆزگە دئىيل كى، جانىم
 آخىرلار گۈزلىيم، آخىرلار دن- دن
 گۈزلىيم سىنىزلىك چكىرلر هردىن.

بوندان سونرا

حە، بوندان سونرا
 اودامىن ايشيقلىغىندا يعنى
 دونيانىن آن كىچىك گۈزلىيندن

ایزلمک اولار
ایشيق آلدى او ساريشىن قىزى.

حه، بوندان سونرا
كىچىك اوشاقلار كيمى
گئى اوزوندە بولودلاردان
هم توفه يى، هم فيشه يى
هم او فاجيق بير سرچە يى
بىر آنلىق اولورسا دا
جيزمك ده اولار.

يا خود، ياخود اونلار كيمى
هئچ بير شئىي آلديرمادان او ره يىنە
قيسا بير آندا
گولوب آغلاماق
كوسوب، بارىشماق دا اولار
آجىماسىز زامانا.

حه، بوندان سونرا

سئودىيىن بىرى نىن يولونو گۈزلە مكدىن
 اۋزونو يئىيب- يئىيب بىتىرمك ده او لار
 ياوروسونو گۈزلە يىن آنالار كىمى.

حە، بوندان سونرا
 دونيانىن دار، كىچىك گۈزلىينىدىن
 او ماويچىك گىلە لرىينىدىن
 آچىلان توفە يىن فيشه يى
 ياوروسوز آنانى و سوندا
 آل گئىيملى بىر سَرچە نى سورماقدا او لار
 بوتون دونيايا
 سورماقدا او لار
 ايшиق آدلى او سارىشىن قىزا.

سئوگى چۈرە يى

بو سئوگى چۈرە يى كوت گىنده بىلمىز

آخى سن
 تانرى طرفىندن پاي گلدىن منه!
 ايندى نىچە اوilar
 ايتيريم سنى؟

دوغروسو
 بو بورانلى گوندە آسن كولكلر
 قورخوتموشلاردى كى، آيپار بىزى
 يوروپوردوك او گون آلانلارى بىز
 ايزلريميز قار قوينوندا ساخلاييردى گىز
 آياقلاريميز آلتىندا آزىليردى بوز
 ايندى نىچە اوilar
 دئيك
 گىزلىيدى گئروشلىريميز؟!
 يوخا
 بو سئوگى چۈرە يى كوت گئىده بىلمز
 آخى سن، تانريدان بىرىجىك پايمىم
 هم گونشىم، هم اولدوزوم، هم آييم
 ايندى نىچە اوilar

سنى ايتيريم، دانىم؟

يوخ! يوخ!

دئىه، باخىردىم يولوموزون سونونا
 گۈروردورم قاباقدا يولوموز قوشما
 اوراسى، ايلك گۈروش يئرى، سونونجو دوراق
 اورادا آيرىلاجىقدى
 او گۈزل قوناق
 سانكى، بىز دوردوقدا يوللار گىلى قوشاراق.

باشىنى قالدىرىپ باخدى اوزومە
 سۆز وئردى گۈنشه، سۆز وئردى يئرە
 ايان، بىرگۈن يىئنە دۇنە جم سنه!
 آيلار اۋىتىو، گۈنلەر اۋىتىو، بىر دۇنە
 قارلاردا گىز آرايىردىم
 بوزلاردا اولو
 لە لە يوخىدو آما يوردوندا
 وار ايدى گولو
 يئر اوزوندە

آلتون گئییملى لر گؤزلى

بیر چىچكدى

"قار چىچە يى "

"قار چىچە يى "



ايچىم

بو آخشم ایچیمده بیر قورد
 دوستاقلیق زینجیرى نین پاخلالارینى قیراجاق!
 داغلارا دوغرو يول آلاجاق
 گئیلرده بولود اولماياجاق
 و آیچا
 دانين قارانلىغى اوژه رينه
 اؤلوم آغى كىمى چكىلە جك
 و سونرا
 بير دوزلويون اور تاسىندا، ياشىللىق لار آراسىندا
 قىزىل ڈرىلى تك اۆزگورلوك شارقىلارينى
 جومله لرده پىچىلدايىب
 دوشلىيمىن قارانلىقلاريندا سىلسە نى
 قوردلارين اولا يىشىيلا
 دوققۇز يئرە، دوققۇز گۈئىھە، بير وارلىغا بؤلونوب
 دوققۇز تىلەدە چالىناجاق.
 سىنه سىننە اۆزگورلويون دىلە يى ايلە
 ساچلاريندا قارتاللارين يئلە يى ايلە
 آياق چىرىپىب، دومان سالىب
 گلە جە يى تانرىسىنдан آلاجاق

فیرلاناجاق، فیرلاناجاق
 اود باشينا او قدر فیرلاناجاق کى
 يئر او زوندە يووارلاق بىر چىزگى يارادا جاق
 آياقلار بىلا.

آيىن يووارلاق اولماسى اىچىن

و

قارانلىقلارين يوخ اولوب گئتمە سىنه خاطىير.



اوتانماق

من اوتانماسايديم
 گونش كيمى
 ايشين - ايشين ساريلارديم بوينونا
 گئچه ايكن ساييريشيب آخارديم اويفونا
 بولود - بولود سپيلرديم كوچه يه
 آخى سن گله جكسن دئيه.

من اوتانماسايديم
 كيليم - كيليم سريلرديم يوللارا
 ناخيش - ناخيش گؤزله يرديم سنى
 قوربان - قوربان آسيلارديم دارلارا
 آخى سن گله جكسن دئيه.

من اوتانماسايديم
 بوغازيمدا تيخانان سؤزومو

او تقوناراق
و با غلاياراق گۈزومو
حايقىرىب سؤيلە يىرىدىم سنه:
خوش گلدىن تانرىچام!
خوش گلدىن مله يىم!
من او تانماسايدىم...



ياشام

بىقدىم آرتىق بولى ياشامدان

قاش قارالىب

گونشىمى گون باتاندان سؤكوب

آلىب گئدە جە يەم گۈزلىرىندەن اوزاقلارا.

اوستە لىك

گئجە ايكن گئى اوزوندە قاياق گئدىپ

ھم اولدوزو، ھم دە آىى

چالاجاغام اوغرولار تك

قوجاجق - قوجاق، آتك - آتك.

سونرا، چكىب اوغرون- اوغرون گئده جه يم
 چؤكە جك دير قارا سئودام
 قارانلىقسا قورخما ساقين!
 هم، يانيinda ياراتدىغىن بىر ھئىكل وار
 كى، گۈزلىرى قايىنار، پىنار- پىنار.
 يووسون دوشموش ياناغىندان
 آسىلىرلار آنىلار
 لال قايا تك دوران ھئىكل
 بلکە ده بىر گون دىل آچىب دئىه جك دير:
 گۈز قاپاغىنى قاپاتمادان
 كىپرىيكلرىنىن آراسىندان
 آل اوزموشدور بو توپراقدان
 و دوشموشدور آخر، "داشقىن" چايا
 چكىب گئتمىش بو دياردان.



حه...
.

چوخ ساغ اول
 تو تما سايدين الـلـريمـدن دوشـه جـك دـيم
 ياواشـ - ياواشـ، آـستـا - آـستـا
 ياشـام بـويـو او ايـكـى گـؤـزـ
 اوـرهـ يـيمـه اوـركـ اوـلدـو
 بـيلـيرـمـيسـنـ؟
 بـيرـ اوـركـ سـينـىـكـىـ تـكـ

نه قدر وارامسا دؤيونه جك
دؤيونه جك.

چوخ ساغ اول!
يئتيم- يئتيم آرزولاري
"داشقين"- "داشقين" اووه ييمده
هم آتالى، هم آنالى
يالنىز سن بؤيوتدون
و اوزومه وورمادان
ھئچ بير شئ اوممادان.

حه ...

توتماسايدىن آللرىمدەن
دوشە جك دىيم اوچروم- اوچروم
چامور- چامور اينسانلىغا
نه ياخشى سنه توتوندوم، دوردوم
بىر عؤمور بورجوم اولسون
بىر عؤمور بورجوم.



چوخ گئردون

بير آووج محبتي چوخ گئردون منه
 بير دونيا او مودو يي خيب دا گئتدىن
 آردىنجا بير با خيش نئيلردى سنه؟
 منى ياشامىما پئشمان دا ائتدىن.

مینلرجه آرزولار دنیز گؤزوندە
 حامیسی آرد-آردینا آخدى اوزوندە
 بىتدى آرتىق، بىتدى هر شئى سۆزومدە
 آرزونو ايتيرىب، سۆزونه يئتدين.

آلاوسىز كۆز كىمىمى آرىيىرمىسى
 دويمىايير دردىمى، دويمىايير كىمىسى
 مندن باشقا حلە ايچىدە قلىبىم سە
 سن اىيدىن، سن اىيدىن، سىنە كى گئىتىن.



گوناه

نه سىنин، نه منىم گوناحىم واردى
 آيرىلىق دوغوشدان آلينان پايدى

چوخ شوکور...

خیالین باشیما دولانان آیدى
یوخسا حسرتىندن بىتردىم جانىم!

بىلىرمىسن؟

بوحسرت سونوندا بىته جك بير گون
آيرىليق آليندن اولماياق اوزگون
چوخ شوکور...

چوخ اوذاق دئىيل لر او آى ايله گون
آلبت ده بير يئره چاتارلار جانىم!

كېنكلە مومۇ بىلىرمىسىن هەنج؟

اونون تك اونلاردا يانارلار بير گون
آلبت ده بير يئره چاتارلار بير گون.

كىيمسە دئىيىلم

من کیمسه دئییلەم کى
حلە او اۇلۇم او لايىندان سۇنرا!
ايندى من بىر ھەنج کیمسە يە
نە اولسۇن؟

نە اولسۇن
قارا كوچە لردن گىشىمىش آياقلاريم؟
نە اولسۇن
ياساق - ياساق قۇنوشىمۇش، سوسموش
دوداقلاريم؟

بۇخ!
بونلار يېڭى اوزوندە
ھمن - ھمن ھر ياراتىقدا گۈرونورلەر
اصلىيندە، من ھردىن آستاجا
ھردىنسە چىلغىن روزگار كىمىي أسىن
بىر سۆزجۈيم
يعنى اۋزگۈرلۈك، يعنى ھر شئى سۆزجۈيو
من کیمسە دئییلەم

من بير هنج كيمسه يم.



دوش

آستاجا قار گلير، قار گلير گؤيدن
 بىر دليلر كىمى دوشوب كوچه يه
 پوليسلىر فيكرينده گزىشىرىيک بىز
 سانكى يارى گئرچك، يارى دوشدو اوگئچه
 سانكى بىر بىز واردىق، بىر ده ايزلر سادجه.

فرقىيندە يدىم
 قار جىقلارلا دوزولو كىپرىيک آلتىندا
 خومار- خومار گۈزلە اور كوردو هردن
 اولمايا ايللر بويو اويان بو شهر
 آياقلار سسىينه آيىلىر بىردىن
 اولمايا ايشدى، ترسىينه گئدر

آيريلساق نه گلر، نه گلر آلدن؟
 آستاجا قار گلير، قار گلير گؤيدن
 سانكى

يئر اوزوندە اوچ سئوگىلى دورموشوق
 قوجا بولودون آليندن شكر اوغورلا يير
 موتلولوقلار گۆزوموزدن اوخونور
 بيرى سننسن، بيرى شهر، بيرى من.

فرقىنده يم
 قار گئىيملى گلينجىكلر كيمىيدين
 و من قورور دويوردوم
 او مووزوما دوشن قاردان
 چىينينه چىيىنلىك تاخيلان عسكلر كيمى
 دووارلارا يازماق ايسته ييردىم او آنى
 پوليسلىرى تاپىب
 حە، بىز دە واريق دئىه.

حايقيرماق ايسته ييردىم
 آما

هر شئی گؤز قيرپمادان اولموشدو
 دئديم كى
 سانكى يارى گئرچك، يارى دوشدو
 نه سن واردىن، نه سنلى شهر
 داغ ذيروه سيندە داغلار كىمى سوسقون
 داغلار كىمى تكجه
 تكجه من.



يول

آرابالار آييريردى سنى مندن
 آنيلار جالانيردى يوللارا
 و چىچك لر
 سولماغا باشلاييردى اللىريمدە.

آرابالار آييريردى سنى مندن
 يالنىزلىغا دوغرو، كدره دوغرو
 اوره يىم دولموشدو كدرلە
 جوشموشدو او كيانلار گۈزلىمدە
 بىرە جك رسميىنى

سیلسین دئیه
و کدر قازسین یئرینه، کدر
آخى سن
نه وئردىن منه، کدردن باشقا
سؤيله، نه وئردىن كى؟!

دئیه- دئیه
اجيمى ايجيمه گؤمر
گؤز ياشلارىمى سيلردىم.

آخى سن
سئودا بىلمە ين
سوغوق كولك تك
نه واختا دك اوشودجىكسن منى
نه واختا دك اوشودجىكسن
آلىمدكى چىچك لرى
نه واختا دك؟

هئچ بير شئى اىسته مە دىم

من سندن
اینان!

نه او قیوریجیق ساچلارینى
نه او قاپ-قارا گۆزلرینى
نه ده سیحاق بیر توخونوش
يالنیز

دویاسینا، اؤله سینه، گۆزلرینه باخماغى
"او دا منه پاي او لمادى نه يازيق"



سو چیچه یى

بىخىلەميش، ياخىلەميش

بىر اور كله

آتدىم چىچكلىرى سويا

بو

ایلک و سون اولسون دئیه
نئیلمه ک؟!

آلین یازیسى
بؤیلە يمیش دئمك
سن گىتدىن
 يولون اوغورلو اولسون!
 منسە بورادا
 حلە دە گۆزۈ ياشلى
 حلە دە اورە يى كۈورك!...



ساختا سئوگى

داغلار چىيىينىدە گىدىرسن دئمك
 يولون سولار كىمى آپ-آيدىن اولسون
 بىزىم يازىمىزدا توپراق وار ايمىش

بیراخ دا
بو توپراقدا چیچک لر سولسون!

مزارلار باشینا آغلار قایيتما
سولموش چیچک لرى بير ده
آييتما!

سن

سن اول دا سؤزونو توتوب
بو كىرلى ساندىغين
يانار توپراغا
آلنوله ساريلان آذر اوغلونا
آلينى اوزالدib، بير ده قاييتما!

يولون سولار كيمى آپ- آيدىن اولسون
ساختا سئوگىرلە گۈزلىن دولسون
اما
بىر سؤزو آصلا اونوتما
سولار كيمى اولماق چتىن دير، دوغرو
اما

آذربایجان اولماق داھا دا چتین

يولون آذربایجان کیمی

آپ- آیدین اولسون!...



بیرگون

کیم بیلیر
 بلکه بیر گون
 تارلامیزدا
 اوپ- اوزون آغاجلارلا
 چیخدیم گؤئی اووزونه
 تانرییا قدر
 يا دا ساریلیب گونشین ساچاقلارینا
 دیرماندیم گونشه
 آیا قدر.

کیم بیلیر
 بلکه بیر گون
 همن، هر كسه سسله نه بیلدیم
 ايللرجه ياشادىغىيم
 آجييا رغمن
 نه موتلو منه!
 نه موتلو
 ياشادىغىيم آجييا!..

اوشويين آلتۇ

بو

بوم- بوز اوشويين بير آلتۇ

بير باخا

روزگار ياپراقلارلا حى ساريرسا دا

آما او

اوشويوركى، اوشويور قارداش!

بو

اوروز بويالى، اوكسوز قوخولو آلتۇ

سانكى

سويولوب دريسى

سينيب سوموبيو

گئر نئجه سارالىب، قيوريلىب يانير

ائله بيل

قانادلارنى چكىبلر قارداش!

حیس تو تولو دیله بی، گؤیلرە قالخیر

بو سونسوز گئجه لردن

قالان آلئو

نه وارليقدان سۆز آچىر

نه ده يوخلوقدان

حامىنى آلدادرىر

اولدورور، ياخير

اما

اوزو سپ- سرین

حله سوب- سوغوق

بىر دى

او قارا گۈزىلدە يانان آلئو بىر باخ

اينسانى اورادا يانماغا آتىر

حامى يانير تونقال - تونقال

جايير - جايير

اما او اوشويوركى، اوشويور قارداش!

او سئودا يانغىسى آلئو بىر باخ

سوسامىش سئودا يا

اودلاق - اودلاق

نېيە بىرىنى توتوب، بىرىنى ياندىرسىن؟!
 ياشام بوداغىندان قوپان سونونجو ياپراق
 آئۇ اوشۇنتوسۇنون
 سۇنو اولاچاق
 حە، بۇ ياپراق، بۇ ياپراق قارداش!

بو ياپراق بىر اينسان
 آئۇ وورغۇنۇ بىر كىشى
 آئۇلۇرى ساراجاچقىميش باغرىنا

و

حىس قوخولۇ ساچلارىنى اوخشاياجاڭمىش
 سۇنۇندا قارىشاجاڭمىش آئۇلۇرە
 بۇ ياپراق يانىرسا دا اۋلمە يە جك قارداش!
 بۇ ياپراق قالاچاقدىر نسىللە
 يانان، آما هئچ اۋلمە يىن
 كرم كىمى، كرم كىمى قارداش!...



۶۹

S~N YOXK~N

BEHRUZ HWSEYNPUR

T~BRIZ- 2008



سەن يۆخکەن

Sən yoxkən

